

CANONUL CEL MARE AL SFÂNTULUI ANDREI CRETANUL
MIERCURI, ÎN PRIMA SĂPTĂMÂNA A POSTULUI MARE, LA PAVECERNIȚĂ
(PARTEA A TREIA)

După începutul obișnuit al Pavecerniței Mari din Ceaslov, se începe cântarea acestui Canon în mijlocul bisericii (sau acasă, pentru cei care nu pot merge la biserică).

Cântarea 1, Irmosul:¹

Ajutor și acoperitor S-a făcut mie spre mântuire. Acesta este Dumnezeuul meu și-L voi slăvi pe El; Dumnezeuul părintelui meu și-L voi înălța pe El, căci cu slavă S-a preaslăvit².

Stih: *Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă. (înainte de fiecare tropar)*

Din tinerețe, Mântuitorule, poruncile Tale le-am lepădat, și mi-am petrecut toată viața în pofte, neîngrijindu-mă și lenevindu-mă; pentru aceasta strig Ție, Mântuitorule: măcar la sfârșit mântuiește-mă.

Pe mine cel lepădat înaintea ușilor Tale, Mântuitorule, măcar la bătrânețe nu mă lăsa în iad, deșert, ci, mai înainte de sfârșit, ca un iubitor de oameni, dă-mi iertare greșelilor.

Bogăția sufletului cheltuind-o în desfrânări, pustiu sunt de virtuți creștinești și, flămânzind, strig: Părinte al îndurărilor, apucând Tu înainte, miluieste-mă.

Eu sunt cel căzut între tâlhari prin gândurile mele; cu totul sunt rănit acum de ele și plin de bube; dar Tu însuți venind de față, Hristoase Mântuitorule, vindecă-mă.³

Preotul, văzându-mă mai înainte, a trecut de mine, și levitul, văzându-mă gol în suferință, nu m-a băgat în seamă; iar Tu, Iisuse, Cel ce ai răsărit din Maria, venind de față, miluieste-mă.⁴

Stih: Cuvioasă maică Marie⁵, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Dă-mi har luminător din osârdia ta cea dumnezeiască de sus, ca să scap de întunericul patimilor; și să laud din inimă faptele vieții tale cele frumoase, Marie.

Slavă..., **a Treimii:**

Treime, mai presus de ființă, Căreia ne închinăm într-o Unime, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o milostivă, dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și ajutorătoarea celor ce te laudă pe tine, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o stăpână curată, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc.

¹ Toate irmoasele se cântă de 2 ori la început și o dată la sfârșitul fiecărei cântări.

² Ieșire 15:1-2.

³ Luca 10:30.

⁴ Luca 10:31-32. Mențiunea Mariei este pentru jocul de cuvinte: Samaria – Maria.

⁵ În zilele de miercuri și joi în prima Săptămână a Postului Mare Canonul conține și tropare dedicate Cuvioasei Maria Egipteanca, ca model de pocăință. Acestea s-au scris mai târziu în Canon, din cauza că în Joia Săptămânii a 5-a, când se cântă canonul integral, se citește și viața acestei cuvioase.

Cântarea a 2-a, Irmosul:

Ia aminte, Cerule, și voi grăi și voi lăuda pe Hristos, Care a venit din Fecioară cu trup.

Stih: *Miluieste-mă, Dumnezeule, miluieste-mă.*

Alunecat-am în desfrânare ca David și m-am umplut de noroi; dar Tu, Mântuitorule, spală-mă și pe mine cu lacrimile mele.¹

Nici lacrimi, nici pocăință nu am, nici umilință; dar Tu însuși, Mântuitorule, dăruiește-mi acestea, ca un Dumnezeu.

Pierdutu-mi-am frumusețea cea întâi-zidită și podoaba mea; și acum zac gol și mă rușinez.

Ușa Ta să nu mi-o închizi atunci, Doamne, Doamne! Ci să o deschizi mie, celui ce mă pocăiesc către Tine.²

Ascultă suspinele sufletului meu și primește picăturile ochilor mei, Doamne, și mă mântuiește.

Iubitorule de oameni, Cel ce voiești ca toți să se mântuiască, Tu mă cheamă și mă primește ca un bun, pe mine cel ce mă pocăiesc.³

A Născătoarei:

Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una ești prealăudată, roagă-te îndelung, ca să ne mântuim noi.

Aceeași cântare, alt canon; Irmosul:

Vedeți, vedeți! că Eu sunt Dumnezeu, Care am plouat mană, și apă din piatră am izvorât de demult, în pustie, poporului Meu, cu singură dreapta și cu tăria Mea.⁴

Vedeți, vedeți! că Eu sunt Dumnezeu; ascultă, suflete al meu, pe Domnul, Cel ce strigă, și te depărtează de la păcatul cel dintâi; și te teme, ca de un nemitarnic Judecător și Dumnezeu.

Cui te-ai asemănat, mult-păcătosule suflete, decât numai lui Cain celui dintâi și lui Lameh acelaia, ucigându-ți cu pietre trupul prin fapte rele, și omorându-ți mintea cu pornirile cele nebunești?⁵

Pe toți cei mai înainte de lege întrecându-i, o, suflete, lui Set nu te-ai asemănat, nici lui Enos n-ai urmat, nici lui Enoh cel ce a fost mutat la cer, nici lui Noe; ci te-ai arătat sărac de viața dreptilor.⁶

Tu însuși, suflete al meu, ai deschis zăvoarele mâniei Dumnezeului tău, și ca pământul oarecând, ți-ai înecat trupul și faptele și viața, rămânând afară de corabia cea mântuitoare.⁷

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

¹ II Regi 11:4.

² Matei 7:21-23, 25:11.

³ I Timotei 2:4.

⁴ Ieșire 16:14, 17:6.

⁵ Facere 4:1-26.

⁶ Facere 5:1-32.

⁷ Facere 7:1-24.

Cu toată osârdia și dragostea ai alergat către Hristos, urând calea cea dintâi a păcatului, și în pustile cele neumbrate hrânindu-te, și poruncile Lui cele dumnezeiești curat săvârșind.

Slavă..., **a Treimii:**

Treime fără început, nezidită, nedespărțită Unime, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc și mă mântuiește pe mine cel ce am greșit; a Ta zidire sunt, nu mă trece cu vederea; ci mă iartă și mă izbăvește de osânda focului.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Preacurată Stăpână Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor ce aleargă la tine, și limanul celor înviforați, pe Milostivul și Făcătorul și Fiul tău, fă-L îndurat, și mie cu rugăciunile tale.

Cântarea a 3-a, Irmosul:

Întărește, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea cea clătinită; că Însuși ești Sfânt și Domn.

Binecuvântarea lui Sem nu ai moștenit, ticăloase suflete, și moștenire desfătă n-ai luat, ca Iafet în pământul iertării.¹

Din pământul Haran, adică din păcat, ieși, suflete al meu, și vino la pământul care izvorăște de-a pururea nestrăciune vie, pe care Avraam a moștenit-o.²

De Avraam ai auzit, suflete al meu, care și-a lăsat oarecând pământul părinților și s-a înstrăinat. Urmează și tu alegerii aceluia.³

La stejarul din Mamvri ospătând patriarhul pe îngeri, a luat la bătrânețe vânatul făgăduinței.⁴

Înțelegând pe Isaac, ticăloase suflete al meu, că a fost jertfit tainic jertfă nouă, ca ardere de tot Domnului, urmează voinței lui.⁵

Auzit-ai, suflete al meu, de Ismael că a fost izgonit, fiind născut din slujnică; trezește-te, vezi, ca nu cumva păcătuind, să suferi ceva asemenea.⁶

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Cuprins sunt de tulburarea valurilor și de furtuna păcatelor. Dar tu, maică, izbăvește-mă acum și mă scoate la limanul dumnezeieștii pocăințe.

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Rugăciune cu osârdie aducând și acum, cuvioasă, către preamilostiva Născătoare de Dumnezeu, cu rugăciunile tale deschide-mi dumnezeieștile intrări.

¹ Facere 9:26-27.

² Facere 12:1-7.

³ Facere 12:1-3.

⁴ Facere 18:1.

⁵ Facere 22:2.

⁶ Facere 21:10-11.

Slavă..., **a Treimii:**

Treime neamestecată, nezidită, Fire fără început, Care ești laudată în Treimea Fețelor, mântuiește-ne pe noi, care ne închinăm stăpânirii Tale cu credință.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Pe Fiul cel fără de ani din Tatăl, sub ani L-ai născut, neștiind de bărbat, Născătoare de Dumnezeu. Minune străină! Că alăptând, ai rămas fecioară.

Cântarea a 4-a, Irmosul:

Auzit-a prorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut: că aveai să Te naști din Fecioară, și oamenilor să Te arăți, și a grăit: Auzit-am auzul Tău și m-am temut; slavă puterii Tale, Doamne.¹

Trupul mi-am spurcat, duhul mi-am întinat, peste tot m-am rănit; dar ca un doctor, Hristoase, amândouă prin pocăință le tămăduiește. Spală-le, curățește-le, Mântuitorul meu, arată-le mai curate decât zăpada.

Trupul și sângele pentru toți Ți-ai pus, Cuvinte, răstignindu-Te; trupul, adică ca să mă înnoiești, iar sângele ca să mă speli. Duhul Ți-ai dat ca să mă aduci, Hristoase, Părintelui Tău.

Săvârșit-ai mântuirea în mijlocul pământului, Făcătorule, ca să ne mântuim; de bunăvoie pe lemn ai fost răstignit și Edenul cel ce se încuiase s-a deschis; cele de sus și cele de jos, făptura și toate neamurile mântuindu-se, se închină Ție.²

Fie-mi mie scaldătoare sângele cel din coasta Ta, totodată și băătură și apa iertării ce a izvorât, ca să mă curățesc cu amândouă, ungându-mă și bând, și ca o ungere și băătură, Cuvinte, cuvintele Tale cele de viață.³

Biserica a câștigat pahar coasta Ta cea purtătoare de viață, din care a izvorât nouă îndoit izvorul iertării și al cunoștinței, spre închipuirea legilor celei vechi și a celei noi, Mântuitorul nostru.

Gol sunt, spre a intra în camera [mirelui], gol sunt și spre a merge la nuntă și la cină; candela mi s-a stins, fiind fără untdelemn, camera mi s-a închis dormind eu. Cina s-a mâncat; iar eu fiind legat de mâini și de picioare, am fost aruncat afară.⁴

Slavă..., **a Treimii:**

Nedespărțită în ființă, neamestecată în Fețe, așa Te teologhisim pe Tine Dumnezeire – Unime în Treime, ca pe Ceea ce ești Una cu împărăția și Împreună cu tronul; și strig Ție cântarea cea mare, ce se cânta întreit întru cele de sus.⁵

Și acum..., **a Născătoarei:**

¹ Avacum 3:2-19; Isaia 7:14.

² Psalmul 73:12.

³ Ioan 19:34.

⁴ Matei 25:1-13; Luca 12:35-37, 13:24-27, 14:7-24.

⁵ Isaia 6:1-3.

Și ai născut și ești fecioară, și ai rămas întru amândouă cu firea, Fecioară. Cel ce S-a născut înnoiește legile firii, iar pântecelul a născut nesimțind dureri. Unde Dumnezeu voiește, se biruiește rânduiala firii; că face câte voiește.

Cântarea a 5-a, Irmosul:

Dis-de-dimineată, Iubitorule de oameni, mă rog luminează-mă și mă povățuiește la poruncile Tale, și mă învață, Mântuitorule, să fac voia Ta.¹

Greu la minte m-am făcut, Stăpâne, ca și Faraon cel cumplit; iar la suflet și la trup ca Iannis și Iamvri, cufundat fiind cu gândul! Dar ajută-mi mie, Mântuitorule.²

Cu lut mi-am amestecat gândul, eu ticălosul. Spală-mă, Stăpâne, în baia lacrimilor mele, mă rog Ție, albă ca zăpada făcând haina trupului meu.³

De voi cerceta faptele mele, Mântuitorule, mă văd pe mine însumi întrecând pe tot omul cu păcatele; că întru cunoștință gândind am greșit, iar nu întru necunoștință.

Cruță, Doamne, cruță zidirea Ta. Păcătuit-am, iartă-mă, Cel ce Singur ești din fire curat, iar afară de Tine nimeni altul nu este fără pată.

Pentru mine ai luat chipul meu, Dumnezeu fiind; arătat-ai minuni vindecând pe cei leproși și întărind pe cei slăbănogi; ai oprit curgerea de sânge, Mântuitorule, celei ce s-a atins de poalele Tale.⁴

Stih: Cuvioasă Maică Marie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Curgerile Iordanului trecându-le, ai aflat odihnă, fugind de plăcerea trupească cea cu durere; din care și pe noi, cuvioasă, scoate-ne cu rugăciunile tale.

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tine, Treime, Te cântăm, pe Unul Dumnezeu; Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Părinte și Fiule și Duhule, Ființă neamestecată, Unime căreia pururea ne închinăm.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Din tine, cea nestricată și fără bărbat, Maică-Fecioară, S-a îmbrăcat întru a mea frământătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, unindu-Și Sieși firea omenească.

Cântarea a 6-a, Irmosul:

Strigat-am cu toată inima mea către înduratul Dumnezeu și m-a auzit din iadul cel mai de jos; și a scos din stricăciune viața mea.

¹ Psalmii 62:2; 118:45.

² Ieșire 7:11; II Timotei 3:8.

³ Psalmul 50:8.

⁴ Matei 9:20; Marcu 5:25-7; Luca 8:43-44.

Ridică-te și împotrivește-te patimilor trupești, ca Iosua asupra lui Amalec, biruind pururea gândurile cele înșelătoare ca și pe gavaoniți.¹

Suflete, Dumnezeu poruncește: treci peste firea cea curgătoare a vremii, ca mai înainte chivotul, și te fă moștenitor pământului făgăduinței.²

Precum ai scăpat pe Petru, cel ce a strigat: scapă-mă!, așa apucând înainte, Mântuitorule, scapă-mă și pe mine de fiară, întinzându-Ți mâna Ta, și mă scoate din adâncul păcatului.³

Pe Tine Te știu liman liniștit, Stăpâne, Stăpâne Hristoase! Deci apucând înainte, scoate-mă din adâncurile cele neumbrate ale păcatului și din deznădăjduire.

Slavă..., **a Treimii:**

Treime sunt neamestecată și nedespărțită, și Unime despărțită după Fete, dar unită după Fire. Așa mărturisește [Însuși] Tatăl și Fiul și Dumnezeiescul Duh.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Pântecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi; deci ca Ziditorul tuturor, roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale să fim îndreptățiți.

Doamne, miluiește (de 3 ori)

CONDAC, glasul al 6-lea:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfârșitul se apropie și te vei tulbura. Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutendeni, și toate le plinește.

Cântarea a 7-a; Irmosul:

Păcătuit-am, fărădelege și nedreptate am săvârșit înaintea Ta; nici am păzit, nici am făcut precum ne-ai poruncit nouă; dar nu ne părăsi pe noi până în sfârșit, Dumnezeul părinților.⁴

Păcatele lui Manase ai adunat cu voința, suflete, punând patimile ca niște lucruri scârbavnice și înmulțind cele dezgustătoare; dar pocăinței lui râvnind cu căldură, câștigă-ți umilința.⁵

Necurățirilor lui Ahav ai râvnit, sufletul meu! Vai mie! Te-ai făcut locaș întinărilor trupești și vas urât al patimilor. Dar din adâncul tău suspină și spune lui Dumnezeu păcatele tale.⁶

Încuiatu-s-a ție cerul, suflete, și foamete de la Dumnezeu te-a cuprins de vreme ce, ca și Ahav oarecând, nu te-ai plecat cuvintelor lui Ilie Tesviteanul. Dar văduvei din Sarepta asemănându-te, hrănește sufletul prorocului.⁷

¹ Ieșire 17:8; Isus Navi 8:21.

² Isus Navi 3:17.

³ Matei 14:31.

⁴ Daniel 9:5-6.

⁵ IV Regi 21:1-2.

⁶ III Regi 16:30.

⁷ III Regi 17:8-9.

A ars oarecând Ilie pe cei de două ori câte cincizeci, când a junghiat și pe prorocii cei de rușine ai Izabelei, spre musturarea lui Ahav. Dar fugi, suflete, de asemănarea acestor doi și te întărește.¹

Slavă..., **a Treimii:**

Treime neamestecată și nedespărțită, Unime sfântă de-o-ființă; Lumini și Lumină; și Trei sfinte, și Unul sfânt – așa este cântată Treimea-Dumnezeu. Laudă deci și preaslăvește, suflete, viață și vieți, pe Dumnezeuul tuturor.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Te laudăm, te binecuvântăm și te preacinștim, Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Unul din Treimea cea nedespărțită, pe Unul Fiu și Dumnezeu; și tu însăși ne-ai deschis nouă celor de pe pământ cele cerești.

Cântarea a 8-a, Irmosul:

Pe Cel pe Care-L slăvesc oștile cerești și de El se cutremură heruvimii și serafimii, toată suflarea și zidirea, laudați-L, binecuvântați-L și-L preainălțați întru toți vecii.

Drepte Judecătorule, Mântuitorule, miluiește-mă și mă izbăvește de foc și de groaza ce voi îndura la judecată, după dreptate; iartă-mă mai înainte de sfârșit, prin fapte bune și prin pocăință.

Ca tâlharul strig Ție: pomenește-mă; ca Petru plâng cu amar: iartă-mă, Mântuitorule! Strig ca vameșul, lacrimez ca păcătoasa. Primește-mi tânguirea ca oarecând pe a cananeencii.²

Tămăduiește putrejunea smeritului meu suflet, Mântuitorule, Unule, Tămăduitorule. Pune-mi doctorie vindecătoare și untdelemn și vin, lucrurile cele de pocăință, și umilintă cu lacrimi.³

Cananeencii și eu urmând, strig: Miluiește-mă, Fiul lui David! Mă ating de poală, ca ceea ce-i curgea sânge; plâng ca Marta și ca Maria pentru Lazăr.⁴

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Părinte, Cel ce ești fără început, Fiule, Cel împreună fără de început, Mângâietorule cel bun și Duhule cel drept; [adică:] Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvântul, Cuvinte al Tatălui celui fără început, Duhule cel viu și făcător, Treime în Unime, miluiește-mă.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Ca din porfiră s-a țesut trupul lui Emmanuel înlăuntru în pântecele tău, Preacurată, ceea ce ești porfiră înțeleghătoare; pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinștim.

Cântarea a 9-a, Irmosul:

Nașterea din zămislire fără de sămânță este netâlcuită; rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat; că nașterea lui Dumnezeu înnoiește firile. Pentru aceasta pe tine toate neamurile, ca pe o Maică-Mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credință te mărim.

¹ IV Regi 1:10-15.

² Luca 7:37-38, 18:13, 23:42, 22:62, Matei 15:22.

³ Luca 10:34.

⁴ Matei 9:20, 15:22; Ioan 11:33.

Bolile tămăduind, săracilor a binevestit Hristos-Cuvântul. Pe șchiopi i-a vindecat, împreună cu vameșii a mâncat și cu păcătoșii a vorbit; sufletul fiicei lui Iair, celei moarte mai dinainte, l-a întors cu atingerea mâinii.¹

Vameșul s-a mântuit și desfrânata s-a înțeleptit, iar fariseul, lăudându-se, s-a osândit. Căci unul striga: milostivește-Te, și cealaltă: miluiește-mă. Iar fariseul se îngâmfa strigând: „Dumnezeule, mulțumescu-Ți...”, și celelalte graiuri ale nebuniei lui.²

Zaheu vameș a fost, dar s-a mântuit; Simon fariseul s-a smintit, iar desfrânata și-a luat dezlegare de iertare de la Cel ce are puterea a ierta păcatele. Acesteia deci sârguiește de urmează, suflete.³

N-ai râvnit, ticăloase suflete, desfrânatei, care luând alabastru cu mir, cu lacrimi a uns și cu părul a șters picioarele Domnului, Care i-a rupt zapisul păcatelor ei cele de demult.⁴

Cetățile cărora le-a dat Hristos bunavestire, știi, suflete al meu, cum au fost blestemate; teme-te de pildă, să nu te faci ca acelea; pe care asemănându-le Stăpânul cu Sodoma, până la iad le-a osândit.⁵

Să nu te arăți deznădăjduit, o, suflete al meu, auzind credința cananeencei, pentru care, cu cuvântul lui Dumnezeu s-a tămăduit fiica ei. Strigă din adâncul inimii, ca și aceea lui Hristos: „Fiul lui David, mântuiește-mă și pe mine”.⁶

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tatăl să-L lăudăm, pe Fiul să-L preainălțăm, dumnezeiescului Duh cu credință să ne închinăm, Treimii celei nedespărțite, Unimii după ființă; că Lumină ești și Lumini, și Viață și Vieți, Făcătoare de viață și Luminătoare marginilor [pământului].

Și acum..., **a Născătoarei:**

Biserica toată⁷ o păzește, Preacurată Născătoare de Dumnezeu; că întru tine cu credință nădăjduind, întru tine se și întărește, și prin tine biruind, înfrânge toată încercarea, alungă toată rătăcirea și călăuzește pe fiii ei.

Cuvioase Părinte Andree, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andree cinstite, și Părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugându-te pentru cei ce te laudă, ca să ne izbăvim de toata mânia, necazul și stricăciunea, și de greșeli nenumărate, noi cei care cinstim pururea pomenirea ta cu credință.

Apoi se continuă restul Pavcerniței Mari, după Ceaslov.

¹ Matei 4:23, 9:10-11; Marcu 5:41-42.

² Luca 7:46-47, 18:14.

³ Luca 7:39, 19:9; Ioan 8:3-11.

⁴ Luca 7:37-38.

⁵ Luca 10:12-15.

⁶ Matei 15:22.

⁷ În original se face referire la cetatea Constantinopolului. În consecință, întreg troparul a fost reformulat.